

Verantwoordingsbeeld Aanpak Zorgfraude Twente 2023

Waarom

A. Werkzame principes

Wat zijn werkzame mechanismen waar we onze aanpak op baseren?

1. Voorkomen is beter dan genezen
2. Communiceren over (de aanpak van) zorgfraude zorgt voor meer alertheid, maar heeft ook een afschrikkeffect op malafide zorgaanbieders.

Wat verkleint de kans op ongewenste ontwikkeling?

3. Meldpunt gemeentewebsite en deelname Meld Misdaad Anoniem
4. Alertheid zorgfraude bij toegang naar zorg.
5. Vroegtijdig herkennen van zorgfraude.
6. Screenen voor gunning (KIT)
7. Monitoren bij zorgaanbieders.

B. Urgentie

Welke ontwikkelingen willen we niet op zijn beloop laten?

1. De misbruik van zorggelden loopt in de tientallen miljoenen. Twente loopt voorop in de aanpak van zorgfraude en wil dit verder uitbouwen met de landelijke proeftuin aanpak zorgfraude.

Waarom en voor wie is dat belangrijk?

2. Inwoners met een zorgvraag moeten kunnen rekenen op integere zorg van goede kwaliteit.
3. Inwoners met een zorgvraag kunnen worden misbruikt voor criminele activiteiten.
4. Wij zien dat onze belastingen en premies deels worden misbruikt door zorgfraude. Dat maakt zorg duur en schaadt vertrouwen in het zorgstelsel en de rechtstaat.
5. Zorggeld is voor de zorg.

C. Context

Wat is bepalend voor onze aanpak?

1. Bestuurlijk commitment gemeenten en samenwerkende partners
2. Steun van VWS (Proeftuin)
3. Steun van financiers zorgaanbieders

Wat houdt het probleem in stand?

4. Informatiedeling (AVG) staat de aanpak soms in de weg
5. Onvoldoende gevoelde urgentie bij bestuurders
6. Cliënten die onvoldoende mondig zijn.

Wat helpt om het probleem niet verder te laten groeien?

7. Dat betrokkenen en bevoegden verantwoordelijkheid nemen
8. Duidelijke rolverdeling en uniforme werkwijze overheid en partners.

Cijfers

- In 2022 is door de Twentse gemeenten €340 miljoen (afgerond) uitgegeven aan zorg WMO en Jeugdzorg
- De schatting is dat 1-5% zorgfraude betreft, dat komt dus neer op €3,4-17 miljoen.
- In 2022 ontving Twente samen met regio Hart van Brabant en VNG €1,6 miljoen om de landelijke proeftuin aanpak zorgfraude gedurende 3 jaar uit te voeren.
- In 2023 investeerden de Twentse gemeenten €70.000 voor het tweede jaar van de versterkte aanpak.

Letters

- "Criminele zzp'ers in de zorg", RIEC-ON - mei 2023
- "Een zorgelijk gebrek aan daadkracht", Algemene Rekenkamer - april 2023
- "Onderzoek verwevenheid zorg en criminaliteit", IKZ & RIEC-ON - januari 2021

Dialogoog

- Seminars, Trainingen, Masterclass, Workshop, Individuele informatieverzoeken gemeenten
- Klankbordroep versterkte aanpak zorgfraude - 2023
- Eerste landelijke proeftuindag - Thema Verkenning Screening & Selectie - 25 september 2023
- Meewerken aan wetgeving: Wet bevorderen samenwerking rechtmatige zorg (Wbsrz).

Beeld & verhaal

- Persberichten: Signing aanpak zorgfraude Twente (april 2023) en KIT (juni 2023)
- Podcast zorgfraude (Gelderland academie, RIEC-ON), oktober 2023
- Workshop zorgfraude voor studenten zorg ROC van Twente, 2022-2023
- Video "Proeftuin Aanpak Zorgfraude geeft uitvoering de nodige armslag", oktober 2023
- Workshop zorgfraude op Kennisfestival ROC, november 2023
- Nieuwsflitsen zorgfraude 1 en 2, 2023

Rechterlijke uitspraken

- Rechtbank heeft zorgorganisatie De Rozenhof veroordeeld voor terugbetalen tekort in bankroet (circa 1,8 miljoen euro) - augustus 2023
- Zorgaanbieder Take Care Thuiszorg in Almelo moet ruim 1,2 miljoen euro terugbetalen aan zorgverzekeraar Menzis vanwege inzet ondergekwificeerd personeel en gesjoemel met declaraties - 2023
- Een civielrechtelijke veroordeling op grond van bestuurdersaansprakelijkheid van een aandeelhouder/bestuurder hoeft (in dit geval) niet te worden gemeld in het Bibob-vragenformulier. Dat heeft het Hof Arnhem-Leeuwarden op 18 juli 2023 in twee arresten ([ECLI:NL:GHARL:2023:6140](#) en [ECLI:NL:GHARL:2023:6141](#)) geoordeeld. - juli 2023

Hoe

D. Wat doen we?

1. Workshops alertheid zorgfraude zorgopleidingen ROC
2. Handreiking PGB voor gemeenten
3. Optimaliseren screeningsinstrument inkoop zorg WMO en Jeugdzorg (KIT) en inzet voor gunning
4. Pilot regionaal toezicht en handhaving

E. Wat zien we gebeuren?

Ten goede

1. Samen optrekken vanuit zorg en veiligheid bij inkoop, waardoor minder kans op malafide zorgaanbieders.
2. Inzetten van ervaringen van o.a. toezichthouders.
3. Verhoogde bewustwording zorgfraude bij professionals.

Ten kwade

4. Steviger aanpak van zorgfraude levert verschuiving aanbieders naar Wet Langdurige Zorg, maatwerkcontracten met lokale gemeenten of verandering tenaamstelling (katvangers)

Wat

F. Wie willen we beïnvloeden?

Wie en wat willen we in beweging brengen?

1. Young Professionals leren misbruik te herkennen en krijgen handelingsperspectief
2. Gemeenten (o.a. wijkconsulent, contractmanagers, beleidsadviseurs) ontwikkelen betrokkenheid aanpak zorgfraude.

Wat gaan zij teweeg brengen?

3. Young Professionals zorgen voor (eerdere) signalering van misbruik op de zorgvloer, waardoor eerder en meer kans voor aanpak.
4. Draagvlak voor integrale en duurzame aanpak zorgfraude.

G. Wat willen we bereiken?

Te bereiken effecten langere termijn

1. Kwalitatieve en integere zorg voor wie dat nodig heeft
2. Geen onnodige (juridische) procedures, maar gesprek met aanbieders op inhoud/kwaliteit zorg door toezichthouders.

Waar hopen we op?

3. Borging en vergroten kwaliteit zorg.
4. Minder zorgfraude.

Welke onbedoelde effecten willen we in de gaten houden?

5. Verschuiving van cliënten (en zorgaanbieders) naar andere vormen van zorg.
6. Verschuiving malafide zorgaanbieders naar positie als onderaannemer of naar andere regio's.

H. Wat willen we onderzoeken?

1. Hoe kunnen we vroegtijdig misbruik van zorggelden zien?
2. Hoe krijgen we beter zicht op de werkwijze van malafide zorgaanbieders?
3. Hoe houden we blijvend malafide aanbieders buiten de deur (o.a. bij doorstart onder andere naam)?
4. Hoe blijven we anticiperen op nieuwe werkwijzen van malafide zorgaanbieders? Ook met vastgestelde instrumenten?

Wat hopen we voor anderen te kunnen betekenen?

5. Delen van inzichten en werkwijzen zorgfraude via de landelijke proeftuin.